

AN EVALUATION OF INSERVICE TEACHER TRAINING
UNDER THE PROJECT OF THE IMPROVEMENT OF TEACHING
LEARNING EFFICIENCY OF THE ELEMENTARY SCHOOL
TEACHERS, EDUCATIONAL REGION TWELVE

Mrs. Somthawil Ratanamalaya

A Thesis / Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-750-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินการฝึกอบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 12

โดย

นางสมถวิล รัตนมาลัย

ภาควิชา

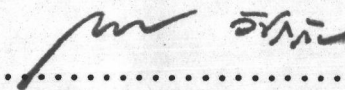
ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

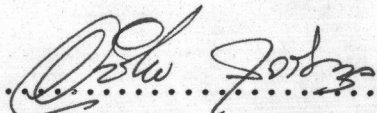
ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

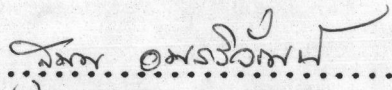
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท

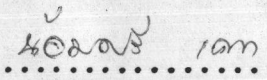
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

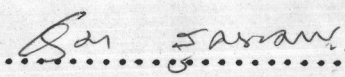

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์อ่ำไพ สุจริตกุล)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ : การประเมินโครงการฝึกอบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ
 การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 (AN EVALUATION OF
 INSERVICE TEACHER TRAINING UNDER THE PROJECT OF THE IMPROVEMENT OF
 TEACHING LEARNING EFFICIENCY OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS,
 EDUCATIONAL REGION TWELVE) อาจารย์ที่ปรึกษา ค่ำสตราจารย์ลุ่มน อมรวิวัฒน์
 ผู้ช่วยค่ำสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท, 228 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการฝึกอบรมและประเมินพฤติกรรมด้านการจัดการ
 เรียนการสอน และด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน
 การสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 รวมทั้งเพื่อศึกษาลักษณะการใช้เอกสารหลักสูตร ภายหลัง
 การฝึกอบรม

ผลการวิจัยพบว่า 1. กระบวนการฝึกอบรมในเขตการศึกษา 12 เป็นไปตามเกณฑ์การ
 ประเมินในด้านการเตรียมการฝึกอบรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม พฤติกรรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม
 พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมแรกพบ ยามเช้า มาตามนัด นันทนาการ อาลา และ
 สร้างเสริมคุณธรรม กิจกรรมสรุปรายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองและกิจกรรมประเมินผล
 ประจำวัน กิจกรรมชมภาพทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว กิจกรรมรายงานผลการปฏิบัติงานจากชุดฝึกอบรมและผลการ
 ฝึกอบรม ส่วนการจัดทำเอกสารการเตรียมการฝึกอบรม พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรม
 การศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองและการดำเนินการของผู้ดำเนินการฝึกอบรม อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การ
 ประเมินที่กำหนด 2. พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านคุณธรรมของครูประถมศึกษาในเขต
 การศึกษา 12 ภายหลังการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และ 3. ครูส่วนใหญ่ใช้แผน
 การสอนและคู่มือครูในการเตรียมการสอนมากที่สุด และมีความคิดเห็นว่าการศึกษามีความจำเป็นมากในการ
 เตรียมการสอน การได้รับบริการเอกสารหลักสูตรภายในโรงเรียนและในแต่ละชั้นเรียนมีความเหมาะสม
 และเพียงพอแก่ความต้องการ และมีปัญหาด้านเวลาเพื่อการศึกษาเอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
 สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
 ๒๐๒๖ ๑๓๓

SOMTHAWIL RATANAMALAYA : AN EVALUATION OF INSERVICE TEACHER TRAINING UNDER THE PROJECT OF THE IMPROVEMENT OF TEACHING LEARNING EFFICIENCY OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS, EDUCATIONAL REGION TWELVE. ADVISORS. PROF. SUMON AMORNVIVAT M.S. in Ed. ASSIS. PROF. DR. NORMSRI CATE Ph.D. 228 PP.

The purposes of this research were as follows: 1) to evaluate the process of inservice teacher training; 2) to evaluate the teachers' behaviors in instructional management and moral after the training under the Project of the Improvement of Teaching Learning Efficiency of the Elementary School Teachers, educational region twelve; and 3) to study the condition of using curriculum materials after the training.

The findings were as follows: 1) facilitators' preparation, facilitators' behaviors, trainees' behaviors in recreation activities and moral activities, in summarizing the content of the self-instructional materials, in daily evaluation activities, in watching the video tapes and slides, in reporting the results from practicing instructional activities suggested in the self-instructional materials, and the trainees learning effectiveness met the criteria, 2) facilitators plan in preparation, the trainees' behaviors in studying self-instructional materials, and facilitators' management were lower than the criteria, 3) the teachers' behaviors in instructional management and moral met the criteria, and 4) most teachers used instructional plans and teacher's handbook in teaching preparation most, and thought that the curriculum was very necessary in teaching's preparation. The service of curriculum materials in schools and in each class were proper and enough. Teachers did not have enough time in studying curriculum materials.

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2530 .....

ลายมือชื่อนิติต ..... *นิติต* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *สมอน อมรวิวัฒน์* .....
402278 1000

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้คือ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแบบสอบถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ศึกษาวิเคราะห์และคณะผู้ดำเนินการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง และขอขอบคุณคณะครูนักเรียนในโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยภาคสนามที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและการต้อนรับอย่างอบอุ่น ตลอดจนเพื่อนร่วมทีมงานวิจัยอีก 5 ท่านที่เป็นที่ปรึกษาตลอดระยะเวลาของการวิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คุณพ่อเสมา คุณแม่ทัศนีย์ และคุณณัฐรัตน์มาลัย ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สมถวิล รัตน์มาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การฝึกอบรมและการประเมินผลโครงการฝึกอบรม	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการฝึกอบรม	25
โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู ประถมศึกษา	29
คุณธรรมของครู	40
คุณธรรมของครูกับโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การสอนของครูประถมศึกษา	52
การใช้เอกสารหลักสูตรของครูประถมศึกษา	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
ลักษณะและปริมาณของกลุ่มตัวอย่าง	68
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายละเอียดของลักษณะและการสร้าง เครื่องมือ	72
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล	82
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	165
สรุปผลการวิจัย	168
อภิปรายผล	171
ข้อเสนอแนะ	181
บรรณานุกรม	182
ภาคผนวก	195
ประวัติของผู้วิจัย	228

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจุดฝึกอบรมและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	69
2	จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา และวุฒิทางการศึกษา	96
3	จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามอายุราชการ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน จำนวนชั่วโมงที่สอน และการเข้ารับการฝึกอบรม	97
4	จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา วุฒิทางการศึกษา และอายุราชการ	98
5	จำนวนและร้อยละของผู้ดำเนินการฝึกอบรม จำแนกตามเพศ อายุ และ สถานภาพสมรส ศาสนา วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงานและ อายุราชการ	99
6	แสดงผลการสำรวจเอกสารการเตรียมการฝึกอบรม จำแนกเป็นรายจุด ฝึกอบรม	101
7	งบประมาณที่ใช้จ่ายในการฝึกอบรมครุตามโครงการ รวม 4 จุดฝึกอบรม ..	102
8	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ดำเนิน การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเตรียมการฝึกอบรม จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม ..	103
9	แสดงผลการดำเนินการฝึกอบรมจากการสังเกต	105
10	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้ดำเนิน การฝึกอบรมในขณะดำเนินการฝึกอบรม	107
11	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม ในขณะเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จำแนก เป็นรายจุดฝึกอบรม	108
12	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม ในขณะเข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ ยามเช้า มาตามนัด นั้นทนากการ สร้างเสริมคุณธรรม และอำลา จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมสรุปและรายงานผลการศึกษาคู่ฝึกอบรมด้วยตนเอง และกิจกรรมประเมินผล จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม	110
14	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกฝึกอบรม ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน์และภาพ เลื่อน จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม	111
15	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมรายงานการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรม จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม	112
16	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรม เกี่ยวกับการดำเนินการฝึกอบรม	113
17	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่แสดงการ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม	117
18	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการดำเนินการฝึกอบรม จำแนกเป็นรายจุดฝึกอบรม	119
19	จำนวนและร้อยละของครูที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรมจากการสังเกต	125
20	จำนวนและร้อยละของครูที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรมที่ได้จากการสอบถาม	127
21	จำนวนและร้อยละของครูที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรมจากการสัมภาษณ์	129
22	จำนวนและร้อยละของครูที่ได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรม	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแต่ละคนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ภายหลังจากการฝึกอบรม โดยแยกตาม เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล	133
24	จำนวนและร้อยละของครูที่มีคุณธรรมในแต่ละคุณธรรม โดยแยกตาม เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล	135
25	จำนวนและร้อยละของครูที่มีคุณธรรมในแต่ละคุณธรรม ภายหลังจากการฝึกอบรม	137
26	จำนวนและร้อยละของคุณธรรมที่ครูแต่ละคนมีภายหลังจากการฝึกอบรม โดย แยกตาม เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล	138
27	จำนวนและร้อยละของคุณธรรมที่ครูแต่ละคนมี ภายหลังจากการฝึกอบรม	140
28	จำนวนและร้อยละของครูที่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใน การเตรียมการสอน	153
29	จำนวนของครูที่ให้ เหตุผลเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้หลักสูตร เพื่อการ เตรียมการสอน	154
30	จำนวนและร้อยละของครูที่ใช้ เอกสารหลักสูตรในการ เตรียมการสอน จำแนกตามประเภทของ เอกสาร	155
31	จำนวนและร้อยละของครูที่ใช้วิธีการศึกษาเอกสารหลักสูตรในการ เตรียม การสอน	156
32	จำนวนและร้อยละของครูที่ใช้ เอกสารหลักสูตรในการจัด เตรียมการสอน จำแนกตามประเภทหนังสือ	156
33	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับแผนการสอนและคู่มือครู	158
34	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับจำนวน เอกสารหลักสูตร ในแต่ละชั้น เรียน	159
35	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็น เกี่ยวกับ เอกสารหลักสูตรของครู	160
36	จำนวนของครู เกี่ยวกับความคิดเห็นของความจำเป็น เกี่ยวกับ เอกสารหลักสูตร	160

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
37	จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามการได้รับบริการเอกสารหลักสูตร ภายในโรงเรียน	162
38	จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามการได้รับบริการเอกสารหลักสูตร ...	163
39	ค่าร้อยละของสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา เอกสารหลักสูตร	164